

VÝROČNÍ SHRNU TÍ

2012

Rok 2012 v číslech

71%
všech obalů
dodaných na trh
bylo recyklováno

85 %
PAPÍR

82 %
SKLO

65 %
PLAST

63 %
KOVY

20 %
NÁPOJOVÉ
KARTONY

19 %
DŘEVO

Kolik obyvatel ČR třídí odpad?

2002

56 % obyvatel třídí

44 % netřídí

2011

68 % obyvatel třídí

32 % netřídí

2012

70 % obyvatel třídí

30 % netřídí

0 20 40 60 80 100 %

 % obyvatel třídí odpad

 % obyvatel netřídí odpad

607 005 tun
odpadů

bylo vytříděno a recyklováno
jako druhotná surovina

59,1 kg

využitelných surovin (plastu, kovu,
papíru, skla a nápojových kartonů)
vytřídil každý z nás

51 000 tun odpadů

bylo využito k výrobě tepelné
nebo elektrické energie

6 025 obcí
a 20 241 klientů

se aktivně podílí na systému třídění
a recyklace obalových odpadů

2 minuty chůze

čili 102 metrů je průměrná cesta
k barevným kontejnerům

díky třídění a recyklaci
se uspořilo

27 034 318 GJ
energie

Díky třídění a recyklaci obalového odpadu se v roce 2012
snížila produkce emisí o

1 114 840 tun CO₂ ekv.

a tím se podařilo uspořit 27 034 318 GJ energie, což je
např. produkce jaderné elektrárny Temelín za 162 dnů.
Tolik energie spotřebuje v průměru za rok více než

300 000 domácností = 1 kraj

Vážení klienti,

za posledních deset let Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM zajistila využití a recyklaci pro více než pět milionů tun odpadů z obalů. To je v prostorovém vyjádření takové množství asi jako polovina hory Říp. Loni nám byla prodloužena **autorizace do roku 2020**, současně se zpřísnily cíle recyklace i další požadavky na naši činnost, zejména v oblasti auditu, kontroly, školního vzdělávání a hustoty sběrné sítě. Vypadá to tedy, že do roku 2020 budeme muset zajistit, aby byl Říp „recyklován“ celý a ještě kousek k tomu. K tomu budeme i nadále potřebovat aktivní spolupráci

spotřebitelů. Bude nezbytné, aby třídily nejméně tři čtvrtiny občanů, a každý z nich s účinností okolo 90 %. A to nebude snadný úkol. Ovšem i přes tyto další nové a přísnější závazky jsme, díky intenzivní práci na dlouhodobém zajišťování zpětného odběru a využití obalového odpadu, připraveni je splnit. Díky Vaší účasti v systému EKO-KOM **má možnost 99 % obyvatel třídit do 229 000 veřejně dostupných barevných kontejnerů.**

Celý systém tříděného sběru a recyklace obalového odpadu v ČR, který je provozován ve spolupráci **s 6 025 obcemi, je 24 hodin denně dostupný deseti a půl milionu spotřebitelů.**

Jde o konkrétní, hmatatelný a číselně vyjádřitelný

2003 – 2012

Využito a recyklováno více než
5 milionů tun odpadu, to je hromada velká
jako polovina hory Říp

Dosud:
**5 000 000
tun odpadu
=
1/2 ŘÍPU**

přínos firem k ochraně životního prostředí.

Díky tomu, že **70 % občanů České republiky systém využívá**, neskončí na skládkách každý rok **přes půl milionu tun odpadu**.

Celý systém sběru a nakládání s tříděným odpadem vyžaduje náročnou logistiku a je nákladný. Systém EKO-KOM si zakládá na tom, že **je transparentní**.

Každý rok je podroben jak finančnímu auditu, tak auditu systémovému, který prověřuje plnění povinností vyplývajících z autorizace. Na internetu jsou veřejně dostupné sazebníky plateb pro obce, třídící linky a zpracovatele. Lze i dohledat, za jakých smluvních a finančních podmínek nakupujeme služby zajištění zpětného odběru, recyklace a využití,

což je v rámci zemí EU velmi ojedinělé.

Chtěl bych Vám poděkovat za účast na systému tříděného sběru a využití obalového odpadu.

Věřím, že v tomto výročním shrnutí naleznete zajímavé informace, které Vám přiblíží problematiku zajišťování zpětného odběru a využití obalových odpadů.

Ing. Zbyněk Kozel

Generální ředitel

2013 – 2020

Předpoklad:

**3/4 spotřebitelů
třídí odpad
s 90% účinností**

Do roku 2020 budeme muset zajistit,
aby byl Říp „recyklovaný“ celý
a ještě kousek navíc

V roce 2012 se podařilo **snížit zátěž životního prostředí**, protože díky třídění a recyklaci odpadů je v atmosféře **o 1 114 840 tun CO₂ ekv. méně**. Tento objem odpovídá produkci **emisí autobusů MHD v celé ČR za více než pět let**. Celková úspora energie odpovídá téměř **sedmi letům spotřeby elektrické energie na veřejné osvětlení v celé ČR**. Tyto údaje potvrdila provedená odborná studie LCA (Life Cycle Assessment), která velmi podrobně zkoumá životní cyklus výrobků a jejich dopad na životní prostředí.

27 034 318 GJ
energie

=

**SEDM LET SVÍCENÍ
veřejného osvětlení
V CELÉ ČR**

1 114 840 tun
emisí CO₂ ekv.

=

**EMISE AUTOBUSŮ
MHD V CELÉ ČR
ZA PĚT LET**

tříděním a recyklací
uspořena spotřeba energie

300 000
domácností

1 114 840 tun

CO₂ ekv. nebylo díky
třídění a recyklaci
vypuštěno
do ovzduší

ŠKOLA

OBECNÍ ÚŘAD

Recyklací se **uspořilo 27 034 318 GJ energie**. Tolik energie spotřebuje v průměru za rok **více než 300 000 domácností**, tedy zhruba jeden celý kraj.

0 společnosti EKO-KOM

16 let působení

Společnost EKO-KOM již 16 let zajišťuje systém tříděného sběru, recyklace a využití obalového odpadu v ČR. V současnosti je v systému EKO-KOM zapojeno **20 241 klientů společnosti a 6 025 obcí**. K tomu je, kromě podpory průmyslu a úzké spolupráce s obcemi, potřeba účast odpadových firem a recyklačních zařízení, které jsou také našimi smluvními partnery. V rámci stále náročnějších požadavků zákona na další zvyšování recyklace postupně rozšiřujeme sběrnou síť. Dnes má **99 % lidí možnost třídit do 229 tisíc barevných kontejnerů**.

Vzdělávat je klíčové

Ovšem ani dostupná sběrná síť nezajistí, že občané budou třídit. K tomu je potřeba spotřebitele opakovaně **motivovat a vzdělávat**. Realizujeme komunikační a osvětové kampaně, díky kterým se nám v průběhu uplynulých deseti let podařilo dosáhnout toho, že **dnes 70 % obyvatel ČR odpady soustavně třídí**.

Transparentnost především

Autorizovaná obalová společnost (AOS) EKO-KOM prochází pravidelně přísnými kontrolami, v první řadě její hospodaření kontrolují akcionáři, kterými

jsou výhradně soukromé společnosti uvádějící obaly na trh v ČR, a to prostřednictvím svých zástupců v představenstvu a dozorčí radě. **EKO-KOM nesmí rozdělovat zisk, a tak se promítá zvýšená efektivita přímo do ceny sdruženého plnění**, neboť akcionáři, stejně jako klienti společnosti, mají zájem na minimálních nákladech spojených s uvedením výrobku na trh.

Kontrola společnosti

Kromě **běžného finančního auditu** prochází společnost výrazně **širším auditem**. Výsledky tohoto systémového auditu jsou předávány Ministerstvu životního prostředí, které AOS pravidelně kontroluje. Další státní institucí, která společnost kontroluje, je **finanční ředitelství**, zabývající se především způsobem cenotvorby, a to zejména s ohledem na to, zda nejsou znevýhodňovány či naopak zvýhodňovány některé druhy obalů.

16 LET
působení

70 %
obyvatel
třídí

6 025
obcí

20 241
klientů

více než
600 000
tun odpadu
vytríděno

16

SKLO

PLAST

PAPÍR

NÁPOJ.
KARTONY

KOV

DŘEVO

2012

Vzdělávání a osvěta obyvatel jsou důležité

Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM každoročně realizuje celostátní, ale i lokální vzdělávací kampaně na podporu tříděného sběru a recyklace obalových odpadů.

Informování spotřebitele

Komunikační aktivity jsou dané přísnými autorizačními podmínkami, v rámci kterých je EKO-KOM povinen každoročně informovat spotřebitele o potřebnosti třídění a využívání odpadu z obalů, a to **oslovením minimálně 90 % obyvatelstva ČR staršího osmi let**. Komunikační spotřebitelské kampaně, kromě legislativních požadavků, plní také motivační úlohu směrem k obyvatelům. Ochota a účast obyvatel jsou totiž jedním z důležitých pilířů funkčního systému tříděného sběru v ČR.

Více než 15 let vzdělávání

S osvětou začal EKO-KOM před více než 15 lety, kdy vznikl školní vzdělávací program, tehdy první a ojedinělý program zaměřený na seznámení školáků s tříděním a recyklací odpadů. Společnost při vynaložení minimálních nákladů na tento projekt oslovovuje učitele, žáky a studenty škol po celé ČR.

V rámci tohoto projektu se podařilo **za 15 let oslovit již celou jednu generaci dětí**. Vzdělávání dětí se ukazuje jako velmi efektivní: děti se snadno motivují ke správnému třídění odpadů a stávají se tak ideálními „ambasadory“ - doma zapojí do třídění odpadů většinou celou rodinu a rády kontrolují kvalitu třídění, zajímají se o další procesy recyklace a tyto správné návyky v nich zůstávají i v dospělosti.

V rámci svých informačních aktivit využívá EKO-KOM mixu všech vhodných komunikačních kanálů a nástrojů včetně internetu nebo tištěných médií. EKO-KOM se podílel, a i nadále podílí, na mnoha aktivitách spojených s podporou tématu třídění a recyklace odpadu. Jde o výstavy (např. **putovní výstavu Brány recyklace**), **divadelní představení pro děti O Balyně** nebo další indoorové nebo outdoorové aktivity. EKO-KOM je také zapojen v **unikátním projektu Čistý festival**, kde ve spolupráci s ostatními partnery zavedl třídění odpadu na dvaceti největších hudebních festivalech. Během doby trvání projektu Čistý festival bylo za pět let návštěvníky odevzdáno k recyklaci již přes 1 000 000 půllitrových plastových kelímků, celkem se za dobu trvání projektu vytrídilo 135 tun plastů, papíru, skla a plechovek. Tento projekt, který je velmi pozitivně vnímán širokou veřejností, je také jedním z nástrojů ke snižování litteringu (znečišťování). Samotné téma třídění a recyklace zaujalo některé české umělce natolik, že třídění v rámci svých aktivit sami aktivně podporují.

Informování odborné veřejnosti

Svoji informační a vzdělávací činnost společnost realizuje i na lokální úrovni, a to například v rámci **seminářů pro starosty a také pro učitele**.

Na druhé straně realizuje EKO-KOM **semináře pro své klienty**, které jsou, stejně jako ostatní semináře, zdarma. EKO-KOM se podílí také na přípravě různých televizních pořadů a programů pro děti s tematikou třídění a recyklace, čímž zvyšuje zásah oslovení cílové skupiny.

Hudebně recyklační web samosebou.cz

Samosebou.cz spojuje atraktivní formou **téma recyklace, hudbu a zábavu**. V tomto unikátním projektu, který oslovil už stovky tisíc lidí, jsou zapojené skupiny jako Divokej Bill, Mňága a Žďorp, Toxique, Wohnouti nebo Tatabojs. Hudební skupiny současně podporují význam třídění u svých fanoušků.

Na webu, který funguje i na mobilních zařízeních, je kromě hudební části také filmová sekce. Jsou zde k vidění **působivé krátké filmy**, které zábavnou formou vyvracejí mýty kolem třídění odpadů.

Nechybějí **hry a různé aplikace**, v rámci kterých si návštěvníci mohou vyzkoušet své znalosti ze světa třídění a recyklace odpadu.

Školní vzdělávací program Tonda Obal na cestách

Společnost EKO-KOM dlouhodobě vzdělává žáky a studenty v oblasti správného nakládání s odpady prostřednictvím školního programu Tonda Obal na cestách. Tímto programem prošlo od doby jeho vzniku v roce 1998 už přes 1 800 000 dětí.

Školní program Tonda Obal na cestách je akreditovaným programem MŠMT, který společnost EKO-KOM zdarma poskytuje školám.

Tento školní program při vhodných příležitostech doprovází různé aktivity, včetně venkovních akcí na náměstích či výstavách na různých místech České republiky.

A to vše díky vám

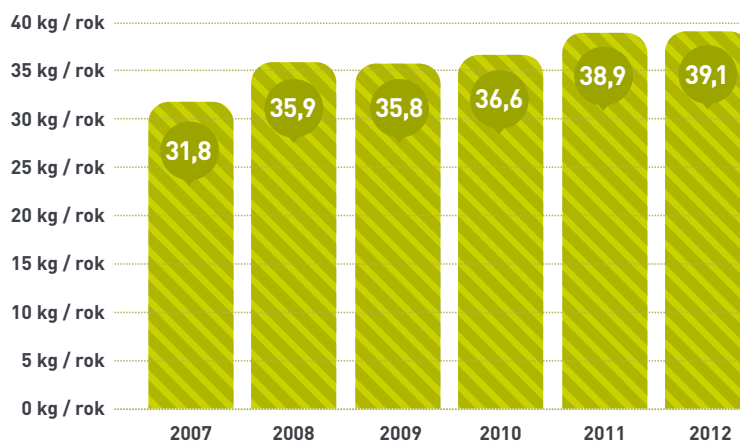
Díky podpoře Vás, našich klientů, je systém třídění a recyklace obalových odpadů úspěšný. Díky vaší spolupráci **může třídít 99 % občanů do více než 229 000 kontejnerů**. Vaše společnosti se díky svým finančním příspěvkům přímo podílejí na zlepšování kvality životního prostředí.

Vzhledem ke stupňujícím se zákonným požadavkům na výši procent recyklace obalových odpadů bude třeba i v dalším období spotřebitele dostatečně motivovat ke třídění komunálních odpadů.

Účast obyvatel na třídění se stejně jako množství vytríděného odpadu zvyšuje

Množství vytríděného odpadu na obyvatele a rok (plasty, papír, sklo, nápojové kartony)

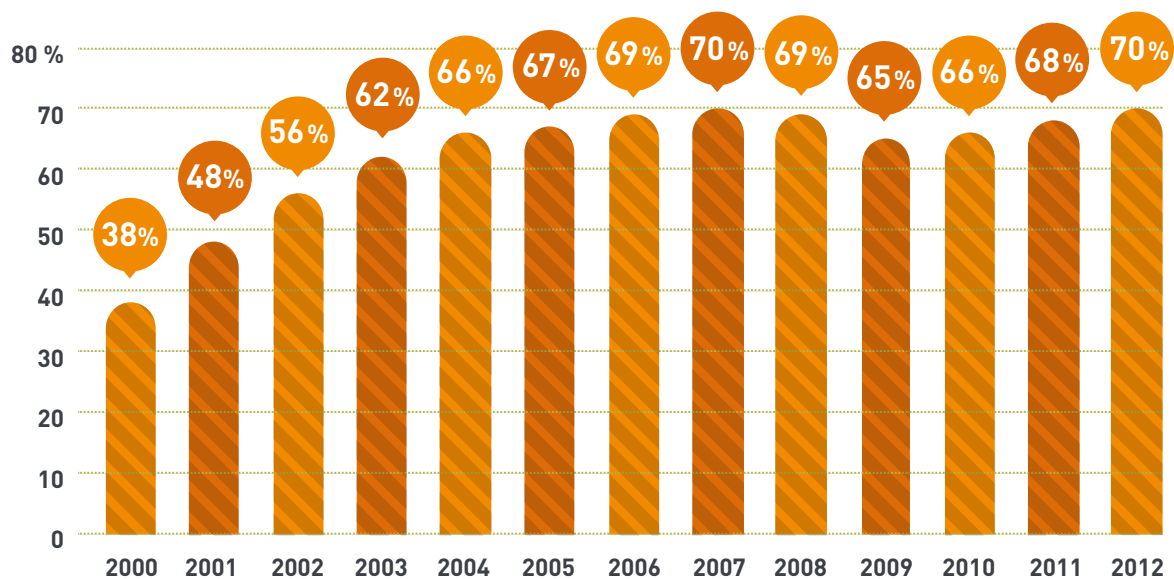

Množství vytríděného odpadu se zvyšuje

Se stále se zvyšující účastí obyvatel na třídění odpadů postupně narůstá také množství vytríděného odpadu na občana za rok. Zatímco před šesti lety vytrídil v průměru každý z nás 31,8 kg odpadu za rok (plasty, papír, sklo, nápojové kartony), v roce 2012 jsme vytrídili již 39,1 kg odpadu.

Aktivní účast obyvatel na třídění stoupá

Struktura nákladů

Činnosti Autorizované obalové společnosti (AOS) EKO-KOM podléhají zákonným povinnostem, které musí AOS každoročně plnit. Tyto povinnosti vyplývají ze zákona č. 477/2001 Sb., O obalech.

Aby AOS EKO-KOM zajistila pro své klienty povinnosti zajištění zpětného odběru použitého obalu od spotřebitele, musí v první řadě zajistit dostatečně dostupná místa pro sběr obalového odpadu. Minimální hustotu této sítě sběrných míst **stanovuje MŽP v autorizaci**, kterou opravňuje AOS k výkonu služby klientům. Splnění této podmínky v současnosti představuje zejména **229 000 barevných kontejnerů** instalovaných v České republice.

Pro zajištění efektivního využití tříděného odpadu musí EKO-KOM zajistit i ekonomické podmínky pro jeho dotřídění (úpravu) a následné zpracování do kvalitní druhotné suroviny, která najde své konečné využití. Prokazatelné a řádně evidované provedení recyklace vytríděného odpadu je druhou povinností, kterou ukládá zákon. Zajištění míst zpětného odběru, jejich obsluhy, následné dotřídění odpadu a jeho recyklace, spolu s vedením zákonné evidence převzatého odpadu z obalů a způsobu jeho využití představují **94 % všech nákladů společnosti**. Veřejná propagace třídění, včetně televizní reklamy, je požadavkem, který je přímo stanovený Ministerstvem životního prostředí, které také stanovilo závazný minimální rozsah této komunikace. Ke správné funkčnosti systému je totiž důležité, aby lidé nejen třídili, ale také třídili správně, neboť nekvalitní třídění zbytečně navyšuje náklady dotřídovacích linek, což prodražuje celý

systém dalšího nakládání s odpady. Na tyto kampaně (celostátní a krajské projekty týkající se technické podpory tříděného sběru) jsou ročně vynaložena

3 % všech nákladů společnosti EKO-KOM. V rámci zmíněné propagace jsou také realizovány semináře pro klienty, školy, učitele a samosprávu, které EKO-KOM poskytuje zdarma.

Administrativní náklady (režijní náklady společnosti), její vlastní propagace, právní a další služby či náklady na řízení společnosti představují

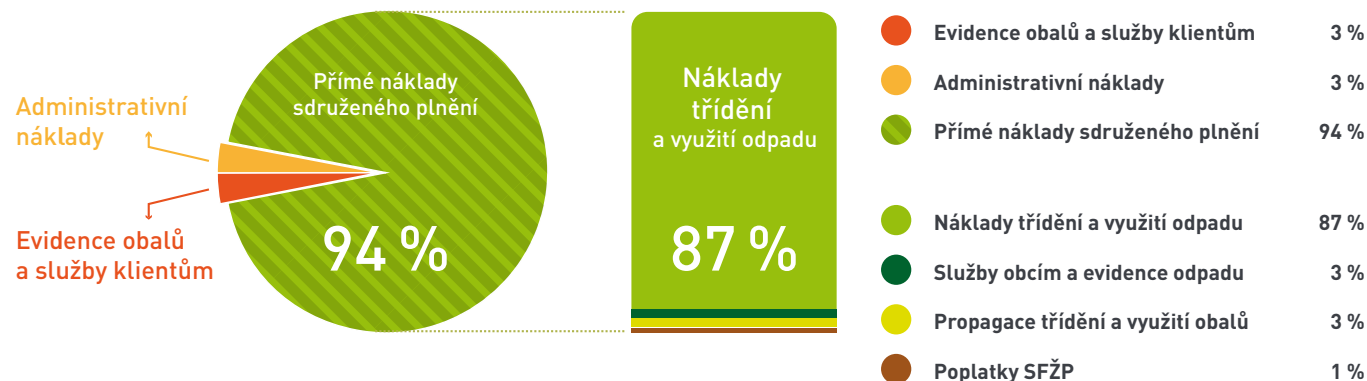
3 % ze všech nákladů společnosti. Poslední a nejmenší díl nákladů tvoří jedno procento, což představuje povinné poplatky do SFŽP za zápis do seznamu povinných osob (§ 30 odst. 2 zákona o obalech).

Efektivní a transparentní systém

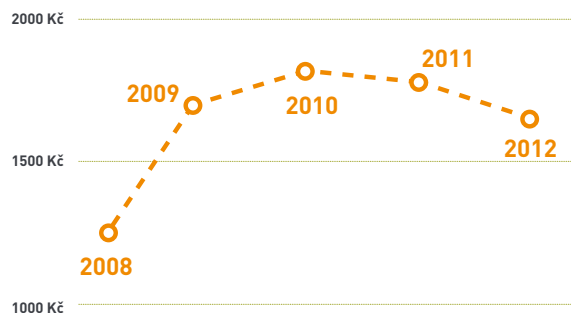
Skutečnost, že jde o systém velmi transparentní, dokazuje například to, že veškeré smlouvy o zajištění zpětného odběru obalového odpadu i o jeho dotřídění, úpravě a využití jsou jednotné pro všechny dodavatele a veřejně známé. To není v Evropě, ani té západní, až tak obvyklé.

Struktura nákladů AOS EKO-KOM 2012

Hlavní část nákladů neziskové AOS EKO-KOM jsou z **97 % náklady přímo spojené se sběrem obalového odpadu a jeho využitím včetně veřejné propagace třídění** za podmínek, které vyplývají ze zákona. Zbytek tvoří náklady na řízení společnosti, administrativa a vlastní komunikační projekty.

Průměrná výše poplatku klienta za 1 tunu zajištění zpětného odběru a využití odpadu z obalů v letech 2008 - 2012

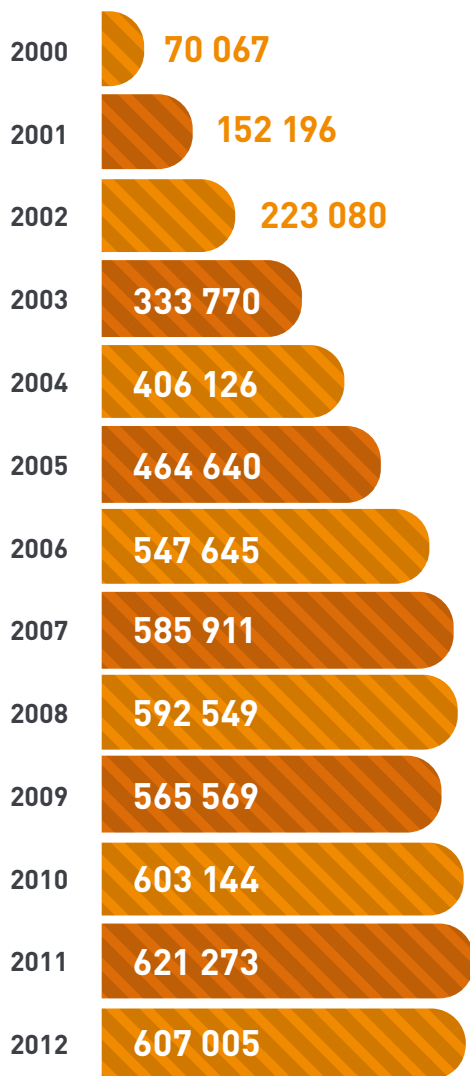
Výši poplatků určují také ceny druhotných surovin

Výše poplatků za zajištění zpětného odběru a využití odpadu z obalů aktuálně reagují mj. na vývoj cen na trhu druhotných surovin, které byly v době ekonomické krize na minimálních hodnotách. Vývoj poplatků ovlivnila především ekonomická recese, kdy byla i v době doznávající krize mezi lety 2009 a 2010 potřeba finanční intervence u jednotlivých materiálů, a to v takové míře, aby byla zajištěna dostatečná míra recyklace. Jak lze vidět na grafu, od roku 2010 každoročně klesá průměrná cena poplatku za tunu obalů uvedených na trh. To je možné jen díky dlouhodobě příznivé ceně druhotných surovin.

Společnost EKO-KOM za šestnáct let svého působení vytvořila **efektivní systém zpětného odběru a využití obalového odpadu, který je ve srovnání s ostatními evropskými systémy na vysoké úrovni.**

Celkové množství využitého odpadu z obalů 2000 – 2012

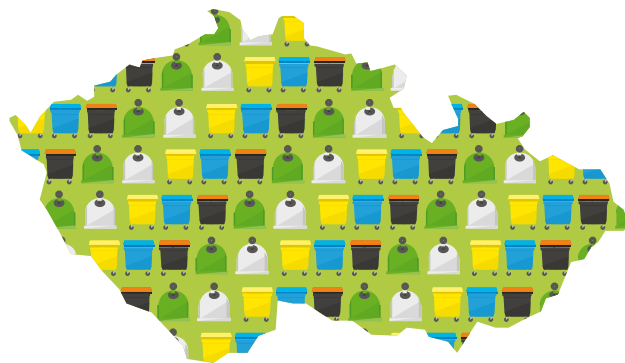
v tunách

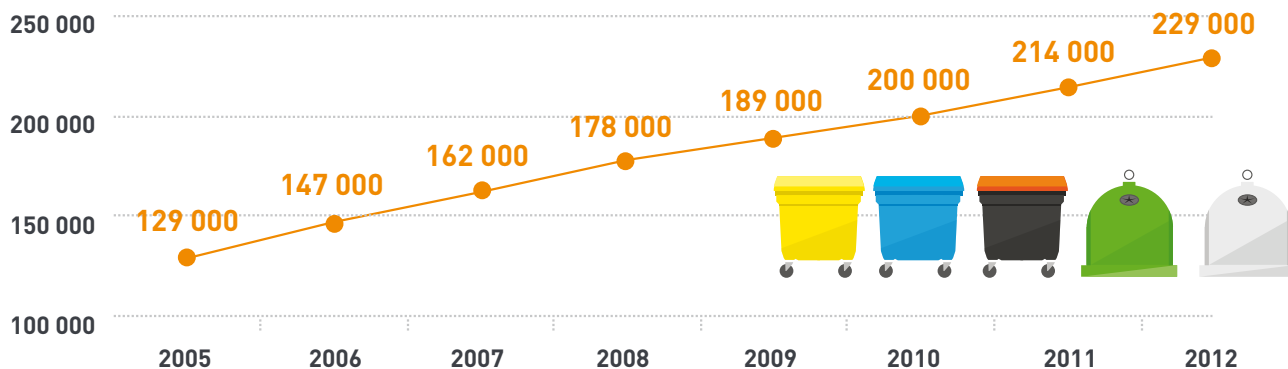
Kontejnerová síť se stále zahušťuje

Nejen z důvodu zpřísňujících se požadavků vyplývajících z autorizace poskytnuté Ministerstvem životního prostředí se síť barevných kontejnerů na ulicích stále zahušťuje. Jak vyplývá z průzkumů i praxe, proto, **aby občané třídili, potřebují mít dostatečně dostupné kontejnery** na tříděný odpad. Pohodlí a dostupnost je pro lidi jedním z důležitých faktorů, podle kterého se rozhodují, zda budou odpady třídit či ne.

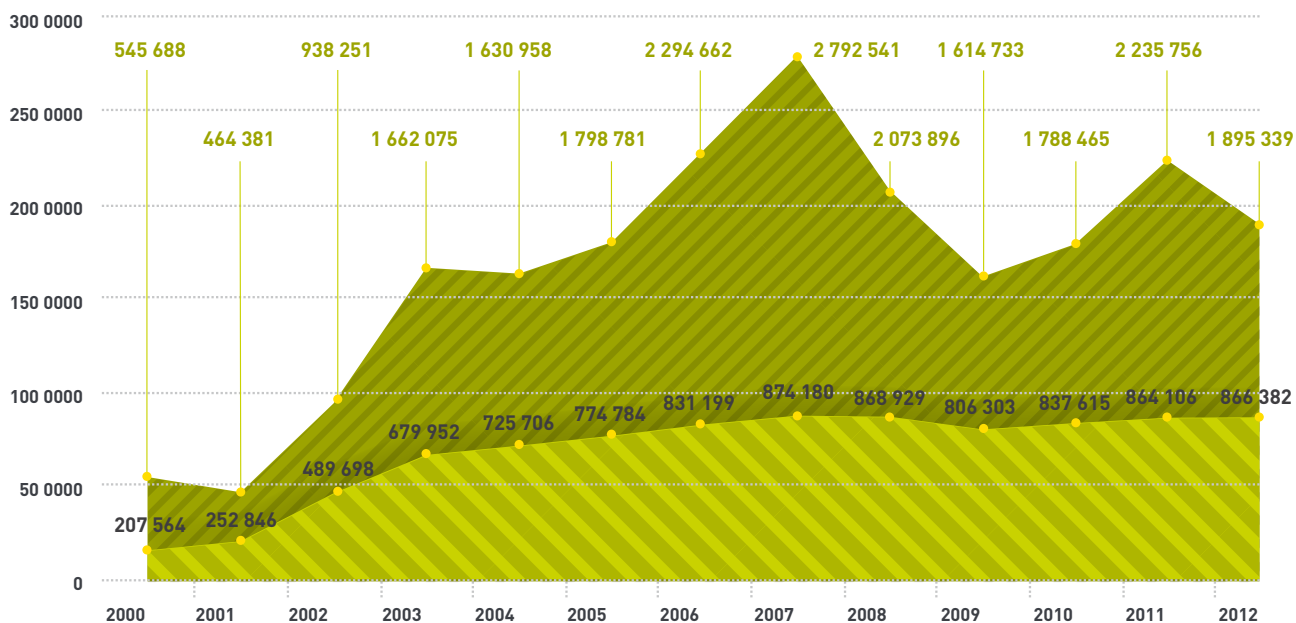
Zatímco před osmi lety bylo k dispozici 129 000 barevných kontejnerů, **nyní mají obyvatelé možnost třídit do 229 000 barevných kontejnerů** rozmístěných prakticky po celém území ČR. Ovšem k tomu, aby lidé třídili, nestačí pouze dostupné kontejnery, ale také pravidelné informování, vzdělávání a zvyšování povědomí o významu třídění a recyklace odpadů. K tomu slouží informační kampaně, v rámci kterých se podporuje zájem o tuto tematiku.

Počet kontejnerů na třídění se zvyšuje

Množství evidovaných obalů 2000 – 2012

opakovaně používané obaly

obaly pro jedno použití

Řekli o nás...

Nestlé Česko s.r.o.

Nestlé se spolupodílelo již na založení EKO-KOM jako neziskové společnosti koncem 90. let. Systém EKO-KOM vnímáme nejen z pohledu plnění povinností, ukládaných legislativou. Toto plnění mj. symbolizuje mezinárodní logo „Zelený bod“ na obalech našich výrobků. EKO-KOM vnímáme také jako účinný nástroj ekologické udržitelnosti. Surovinami, které vzniknou díky vytřídění a recyklaci obalových odpadů, je možné nahradit primární suroviny. V případě obalových odpadů Nestlé Česko studie LCA prokázala např. roční snížení emisí skleníkových plynů o téměř 11 000 tun CO₂ ekv. To představuje úsporu energie cca 263 milionů MJ, což je srovnatelné s produkcí všech elektráren v ČR za 8 hodin. Vznik a působení EKO-KOM pro nás bylo od počátku projevem dobrovolného a proaktivního přístupu průmyslu k plnění ekologických závazků. Za uplynulé roky EKO-KOM prokázal, že do ČR přinesl účinný moderní evropský systém využívání obalového odpadu na základě sdílené odpovědnosti, a očekáváme, že bude tímto směrem působit i nadále.

Martin Walter, Corporate Affairs Manager

THUN 1794 a.s.

Spolupráci se společností EKO-KOM hodnotíme na výbornou. V případě potřeby jsme se vždy setkali s ochotou pomoci, poradit, případně se osobně setkat na půdě naší společnosti. Pokaždé bylo vše vyřešeno a zodpovězeno dle našeho očekávání.

Romana Štumpová
vedoucí spedičního skladu

Plzeňský Prazdroj a.s.

Součástí strategie udržitelného rozvoje Plzeňského Prazdroje jsou dlouhodobé cíle v oblasti ochrany životního prostředí, včetně řízení obalového hospodářství. Více než 91 % našich obalů je vratných nebo se druhotně využívá. Zhruba polovina našeho piva se prodává v sudech, které jsou 100% recyklovatelné a mají dlouhou životnost. Dalších zhruba 40 % se prodává ve vratných skleněných láhvích. Naše skleněné lahve jsme nedávno odlehčili o 20 % a díky této inovaci jsme snížili hmotnost jedné plné přepravy téměř o dva kilogramy, což přináší úsporu pohonných hmot při přepravě o 2,5 %. V oblasti řízení obalového hospodářství dlouhodobě spolupracujeme se společností EKO-KOM, která zajišťuje sběr a další využití nevratných obalů. Těší nás, že aktivity společnosti jsou zaměřeny i na zvyšování povědomí o důležitosti sběru a recyklace odpadů. Jedním z příkladů podpory vzdělávání v této oblasti je i interaktivní výstava obalů s názvem „Od věku sloužím člověku.“ Jsme moc rádi, že jsme měli možnost participovat na přípravě této vzdělávací výstavy.

Drahomíra Mandíková
ředitelka firemních vztahů a komunikace

EKO-KOM, a.s.

Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4

Tel. 729 848 111 / Fax 729 848 119

www.ekokom.cz